

Aprobat în ședința Guvernului din _____2026

Decizia protocolară nr. _____/2026

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(inițiativa legislativă nr. 24 din 17 februarie 2026)

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 24 din 17 februarie 2026) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege prevede redistribuirea alocațiilor bugetare:

- de la Ministerul Apărării către Fondul de reducere a vulnerabilității energetice – 150 000,0 mii de lei și către Ministerul Muncii și Protecției Sociale pentru servicii de asistență personală – 150 000,0 mii de lei;
- de la Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Curtea Constituțională, Cancelaria de Stat, Centrul Național de Management al Crizelor și Centrul pentru Comunicare Strategică și Contracarare a Dezinformării către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru Programul „Fondul măsurilor de profilaxie” – 50 000,0 mii de lei.

Nota de fundamentare nu este însoțită de estimarea, detalierea și argumentarea reducerilor propuse ale bugetelor autorităților menționate. Or, reducerea alocațiilor autorităților bugetare în lipsa unei analize și justificări fundamentate afectează negativ funcționalitatea acestora, inclusiv onorarea drepturilor salariale ale angajaților și a angajamentelor deja asumate pentru anul curent.

Totodată, diminuarea alocațiilor Ministerului Apărării contravine dezideratului stipulat în Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023 privind aprobarea Strategiei securității naționale a Republicii Moldova.

Cu referire la propunerile de majorare a alocațiilor, se menționează următoarele.

1. Propunerea de majorare a Fondului de reducere a vulnerabilității energetice nu este fundamentată prin estimarea numărului de beneficiari, a cuantumului compensațiilor, nu este corelată în mod explicit cu mecanismul actual de acordare a compensațiilor, nu clarifică dacă majorarea alocațiilor ar presupune modificarea parametrilor de funcționare ai mecanismului existent, inclusiv a condițiilor de eligibilitate sau alte intervenții asupra arhitecturii programului. În lipsa acestor precizări, este dificil de apreciat impactul măsurii asupra coerenței cadrului normativ și asupra predictibilității politicii publice în domeniul reducerii vulnerabilității energetice.

Totodată, menționăm că Programul „Ajutor la contor” a fost instituit ca măsură temporară pentru atenuarea efectelor crizei generate de creșterea tarifelor, având drept obiectiv acoperirea parțială a costului energiei pentru gospodăriile vulnerabile. În ultimii patru ani, pentru implementarea acestui program au fost alocate peste 10 miliarde de lei, în vederea asigurării protecției sociale în contextul majorărilor tarifare.

În mare parte, compensațiile acordate pentru atenuarea impactului creșterii tarifelor la resurse energetice au fost oferite grație suportului în formă de granturi din partea partenerilor de dezvoltare, care nu reprezintă o sursă permanentă de venituri bugetare. Respectiv, în lipsa acestor surse, volumul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice pentru anul 2026 a fost stabilit ținând cont de cadrul de resurse ale bugetului de stat.

2. Propunerea de majorare a alocațiilor bugetare pentru servicii de asistență personală, la fel, nu este însoțită de informații relevante de fundamentare (numărul beneficiarilor de servicii, angajarea unităților suplimentare de asistență personali etc.).

3. Propunerea de majorare a cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru fondul măsurilor de profilaxie nu poate fi susținută, întrucât este prezentată fără a ține cont de planificarea cheltuielilor aferente serviciilor medicale profilactice conform priorităților din domeniu, ceea ce contravine atât regulilor privind impactul financiar, cât și celor privind elaborarea și gestionarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală. Or, estimarea cheltuielilor din fondul măsurilor de profilaxie se bazează pe prioritățile de finanțare din Fond, stabilite în baza propunerilor înaintate de către instituțiile desemnate responsabile de planificarea, implementarea și monitorizarea programelor naționale de sănătate publică. Totodată, serviciile medicale profilactice constituie un ansamblu de activități și măsuri destinate menținerii și îmbunătățirii stării de sănătate a populației, fiind realizate inclusiv în cadrul asistenței medicale primare – componenta de bază a sistemului de sănătate.

În subsidiar, se menționează că majorarea transferurilor către alte bugete implică modificarea legilor bugetare anuale ale bugetelor respective, ceea ce contravine prevederilor art. 61 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, potrivit căruia, în cadrul unui an bugetar pot fi efectuate, de regulă, cel mult două modificări ale indicatorilor generali (veniturile, cheltuielile și soldul bugetului) ai bugetelor componente ale bugetului public național, care se adoptă, de regulă, nu mai degrabă de 1 iulie și nu mai târziu de 15 noiembrie.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, proiectul de lege respectiv nu se susține.